

EESTI HAIGEKASSA
2008. aasta
I kvartali aruanne

Haigekassa 2008. aasta I kvartali tulemusaruanne

Eesmärk	Möödik	Jaanuar-märts 2008 saavutatud tulemused
Kindlustatu rahulolu tervishoiusüsteemiga		
1.Tagada tervishoiuteenuste, ravimite ja rahaliste hüvitiste kättesaadavus		
-	Rahulolu arstiabi kättesaadavusega	x
1.1.Tagada ühetaoline kättesaadavus	Hõlmata 60% kindlustatuid tegevustesse, mis võimaldavad parandada inimeste terviseseisundi jälgimist	2007. aasta I kvartalis liitus tulemustasu süsteemiga 80% kinnitatud nimistuga töötavatest perearstidest, kelle nimistute kindlustatud on hõlmatud sellega ennetustegevuste ja krooniliste haiguste süstemaatilise jälgimise tegevustega.
-	Tähtaegselt eriarsti vastuvõtule pääsenud kindlustatuid	Ambulatoorne eriarstiabi 99,5%, statsionaarne eriarstiabi 100%
1.2.Arendada partnersuhteid ja tagada lepinguliste kohustuste täitmine	Partnerite rahulolu koostöö üle Haigekassaga	x
2.Arendada tervishoiusüsteemi ja tervishoiuteenuste kvaliteeti		
-	Rahulolu arstiabi kvaliteediga	x
2.1.Tõhustada tervishoiuteenuste kvaliteedi arengut	Haigekassa ja erialaliitude koostöös valminud ravijuhendid	x
2.2.Tõhustada tervishoiuteenuste kvaliteedi hindamist ja kontrolli	Kliiniliste auditite arv	x
3. Tagada läbi ravikindlustusvahendite planeerimise ja kasutamise eesmärgipärasuse ning efektiivsuse ravikindlustuse süsteemi rahaline jätkusuutlikkus		
-	Rahulolu ravikindlustuse arvelt tasutavate teenuste valikuga	x
3.1.Tõhustada ravikindlustushüvitiste vajaduste hindamist ja planeerimist, tasakaalustades vajadused eelarve võimalustega	Kokkulepe erialaseltsidega eriala 4 aasta teenuste vajaduste osas	x
3.2.Tõsta ravikindlustusvahendite kasutamise efektiivsust	Ravijuhu keskmine maksumus	x

4. Kujundada inimeste tervisekäitumist läbi tervist edendavate ja haigusi ennetavate tegevuste

-	Sotsiaalkampaniate märgatavus	2008. aasta veebruaris toimus traumade ennetamise kampaania "Ka suuremad lapsed vajavad traumade ärahoidmiseks vanemate tarkust! Hoia oma laps ühes tükis", mis oli suunatud eelkõige lapsevanemaile, kellel on oluline roll õnnetuste ärahoidmisel. Kampaania märgatavuse uuring teostatakse II kvartalis.
4.1. Tagada tervise edendamise ja haiguste ennetamise projektide sihipärane elluviimine	Vähiennetuse sõeluuringute hõlmatus.	I kvartalis osales rinnavähi ennetuse uuringutel kõigist kutsutud naistest 5 352 naist e 9%, emakakaelavähi varajase avastamise projektis 4 405 naist e. 12%.
4.2. Tagada klientide ja partnerite teadlikus õigustest ja kohustustest	Kindlustatute teadlikkus oma õigustest	x

5. Tõhustada organisatsiooni toimimist

5.1. Arendada töötajate kompetentsust ja motivatsiooni	Töötajate rahulolu Haigekassa juhtimise ja töökorraldusega	x
5.2. Kasutada standardseid ja laia funktsionaalsusega infosüsteeme	Käideldavus	x
5.3. Tõhustada tööprotsesse	Elektroniliste kannete osakaal kindlustatute registris	x

x –tegevust ei mõõdetud/ hinnatud esimeses kvartalis

Haigekassa 2008. a I kvartali eelarve täitmise aruanne

Tabel 1. Eelarve (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
HAIGEKASSA TULUD					
Sotsiaalmaks	2 476 455	2 998 000	2 999 649	100,1%	21,1%
Tervishoiuteenuse osutajate ehitiste kulum	-	31 275	42 061	134,5%	-
Tulud kindlustatud isikuga võrdsustamisest lepingu alusel	7 972	8 000	9 178	114,7%	15,1%
Sissenõuded teistelt isikutelt	2 161	5 000	4 214	84,3%	95,0%
Finantstulud	20 748	24 000	31 007	129,2%	49,4%
Muud tulud	6 240	26 600	8 058	30,3%	29,1%
EELARVE TULUD KOKKU	2 513 576	3 092 875	3 094 167	100,0%	23,1%
HAIGEKASSA RAVIKINDLUSTUSE KULUD					
Tervishoiuteenuste hüvitised	1 694 473	2 085 675	2 020 604	96,9%	19,2%
Haiguste ennetus	22 530	30 922	27 374	88,5%	21,5%
Üldarstiabi tervishoiuteenused	221 018	267 241	262 116	98,1%	18,6%
Eriarstiabi	1 344 924	1 647 580	1 599 702	97,1%	18,9%
Hooldusravi	44 953	60 353	56 791	94,1%	26,3%
Hambaravi hüvitised	61 048	79 579	74 621	93,8%	22,2%
Tervise edendamise kulud	861	3 000	1 999	66,6%	132,2%
Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid	269 852	300 600	301 546	100,3%	11,7%
Ajutise töövõimetus hüvitiste kulud	591 401	830 119	692 170	83,4%	17,0%
Muud rahalised hüvitised	47 867	63 621	52 825	83,0%	10,4%
Muud ravikindlustushüvitiste kulud	11 440	23 766	16 834	70,8%	47,2%
Välislepingutest tulenevad tervishoiuteenuste hüvitised	1 826	2 657	3 029	114,0%	65,9%
Abivahendihüvitis	9 614	21 109	13 805	65,4%	43,6%
Sihtfinantseerimine*	5 918				
Ravikindlustuse kulud kokku	2 621 812	3 306 781	3 085 978	93,3%	17,7%
HAIGEKASSA TEGEVUSKULUD					
Personali- ja juhtimiskulud	14 087	17 530	16 742	95,5%	18,8%
Töötasu	10 569	13 152	12 561	95,5%	18,9%
sh juhatuse liikmete tasu	448	462	453	98,1%	1,1%
Töötuskindlustus	30	38	36	94,7%	20,0%
Sotsiaalmaks	3 488	4 340	4 145	95,5%	18,8%
Majandamiskulud	4 090	4 894	4 383	89,6%	7,2%
Infotehnoloogia kulud	1 551	2 657	1 886	71,0%	21,6%
Arenduskulud	504	1 008	535	53,1%	6,2%
Koolitus	187	488	260	53,3%	39,0%
Konsultatsioonid	317	520	275	52,9%	-13,2%
Finantskulu	398	416	427	102,6%	7,3%
Muud tegevuskulud	422	1 235	644	52,1%	52,6%
Blanketid ja trükised	260	233	243	104,3%	-6,5%
Ravikindl.süsteemi järelvalve	14	255	0	0,0%	-100,0%
Avalikud suhted/teavitamine	92	212	46	21,7%	-50,0%
Muud kulud	56	535	355	66,4%	533,9%
Haigekassa tegevuskulud kokku	21 052	27 740	24 617	88,7%	16,9%
EELARVE KULUD KOKKU	2 642 864	3 334 521	3 110 595	93,3%	17,7%
Aruandeaasta tulem	-129 288	-241 646	-16 428	6,8%	-87,3%
Jaotamata tulem	-129 288	-241 646	-16 428	6,8%	-87,3%
KOKKU	2 513 576	3 092 875	3 094 167	100,0%	23,1%

* Alates 2008. aastast kajastatakse sihtfinantseerimise kulu eriarstiabi keskkostuteenuste hulgas

Tulud

Tabel 2. Tulud (tuhandetes kroonides)

	2007	2008	2008	Eelarve	Muutus
	I kvartal	I kvartal	I kvartal	täitmise	võrreldes 2007. a
	tegelik	eelarve	tegelik	%	I kvartaliga
					%
Sotsiaalmaks	2 476 455	2 998 000	2 999 649	100%	21%
Tervishoiuteenuse osutajate ehitiste kulum	-	31 275	42 061	134%	-
Tulud kindlustatud isikuga võrdsustamisest					
lepingu alusel	7 972	8 000	9 178	115%	15%
Sissenõuded teistelt isikutelt	2 161	5 000	4 214	84%	95%
Finantstulud	20 748	24 000	31 007	129%	49%
Muud tulud	6 240	26 600	8 058	30%	29%
Kokku	2 513 576	3 092 875	3 094 167	100%	23%

Sotsiaalmaks

Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa ülekandena laekus kolme kuuga ligi 3 miljardit kooni (eelarve täideti 100% ulatuses). Esimese kvartali eelarve planeerimisel oli arvestatud eelmiste aastate sotsiaalmaksu laekumise suundumusega (23% aasta eelarvest).

Sihtfinantseerimine riigieelarvest tervishoiuteenuse osutajate ehitiste kulumi katmiseks

Esmakordselt on 2008. aasta riigieelarves kavandatud eraldi tervishoiuteenuste osutajate ehitiste kulumi katteks. Kulu prognoosi koostamisel oli aluseks ehitushinnaindeksi prognoos ja kinnisvaraeksperti poolt antud hinnang, mille kohaselt 1 m² pinna soetumaksumus 2008. aastal on üldpindadel 18 620 krooni, eripindadel 21 280 krooni ning amortisatsiooni periood on 36 aastat.

I kvartalis on arvestatud tervishoiuteenuste osutajatele esitatud raviarvete põhjal ehitiste kulumiks 42 miljonit 61 tuhat krooni (134% kvartali eelarvest).

Tulud kindlustatud isikuga võrdsustamisest

Vabatahtlike lepingute sõlmimisest ja Eestis elavate Vene Föderatsiooni relvajõudude mittetöötavate pensionäride ravikindlustuse lepingu alusel kindlustatute eest laekus 9 miljonit 178 tuhat krooni (eelarve täideti 115% ulatuses).

Sissenõuded teistelt isikutelt

Aruandeperioodil laekus sissenõuetena 4 miljonit 214 tuhat krooni (84% planeeritust).

Sissenõuetena kajastatakse põhjendamatult välja makstud summad - mittekindlustatute hüvitised, liiklusõnnetusega seotud ravi ja hüvitised, juhuvaliku käigus avastatud summad jms.

Lisaks esitab Haigekassa kohtuotsuste ja määruste alusel nõudeid isikutele, kes on põhjutanud kindlustatutele kehavigastusi ning nõudeid neile mittekindlustatutele, kes on õigustamatult saanud ravi välisriigis.

Finantstulud

Kolme kuuga laekus 31 miljonit 7 tuhat krooni (eelarve täideti 129% ulatuses). Finantstulud planeeritakse lähtuvalt prognoositavast keskmisest reservkapitali, riskireservi ja tulemi jäägist ning Rahandusministeeriumi poolt prognoositud tootlusest.

Tabel 3. Investeeringute põhinäitajad seisuga 31.03.2008

	Riskireservi ja tulemi investeeringud	Reservkapitali investeeringud
Fondi maht soetusmaksumuses, tuh kr	2 472 573	457 508
Fondi maht turuväärtuses, tuh kr	2 485 665	464 390
Realiseeritud kasum aasta algusest, tuh kr	37 398	3 243
Ümberhindluse kasum, tuh kr	13 092	6 882
Tulusus aasta algusest (aasta baasil)	4,09%	4,08%
Investeeringute keskmine kestus (aasta baasil)	0,26	1,18

Muud tulud

Kindlustamata isikute vältimatu arstiabi raviarvete töötamise ja kontrolli eest, retseptiblankettide müügist raviasutustele, EL liikmesriikide kindlustatute raviteenuste eest ning Haigekassa muudest majandustehingutest laekus kolme kuuga 635 tuhat krooni.

Muude tulude hulgas kajastatakse ka sihtfinantseerimine riigieelarvest, et hüvitada kindlustatutele kehavälise viljastamise protseduuriga seotud retseptiravimite kulu ja osa protseduuride kuludest. Kolme kuuga arvestati selliste kulude hüvitamiseks 7 miljonit 423 tuhat krooni.

Kulud

Haigekassa kulud jagunevad

- Ravikindlustuse kulud
- Haigekassa tegevuskulud

Tabel 4. Haigekassa kulude protsentuaalne jaotus 2007-2008

	2007 I kvartal	2008 I kvartal	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Ravikindlustushüvitiste kulud	99,20%	99,21%	0,01%
Haigekassa tegevuskulud	0,80%	0,79%	-0,01%

Tabel 5. Kindlustatute arv

Isikud	31.12.2007	31.03.2008	Muutus 31.12.2007- 31.03.2008	Muutus 31.03.2008/ 31.12.2007 %
Töötavad kindlustatud isikud	672 706	670 493	-2 213	-0,3%
Riigi poolt kindlustatud isikud	31 942	33 726	1 784	5,6%
Kindlustatutega võrdsustatud isikud	579 698	580 542	844	0,1%
Välislepingu alusel kindlustatud isikud	3 419	3 416	-3	-0,1%
Kokku	1 287 765	1 288 177	412	0,0%

Ravikindlustuse kulud

Ravikindlustuse 2008. a kulude planeerimisel lähtus Haigekassa järgmistest eesmärkidest:

Üldarstiabi

- Tõhustada haiguste ennetamist ja krooniliste haigete jälgimist perearstide poolt ning soodustada pereõdede osalemist nendes tegevustes.
- Täiendada motivatsioonimehhanisme maapiirkondades töötavatele perearstidele.

Eriarstiabi

- Parandada kättesaadavust erialadel kus on prognoositav vajaduse kasv. Lisaks peab Haigekassa oluliseks ühtlustada ravimite kättesaadavust erinevate haigusrühmade patsientidele ja vähendada erinevusi ravijärjekordade pikkustes.
- Kvaliteedi tõstmiseks ja tehnoloogilise arengu toetamiseks on planeeritud ravijuhu struktuurse kallinemise katmiseks kuni 4%-line kulude kasv.

Hooldusravi

- Parandada kättesaadavust suurendades ravijuhtude arvu, eelisarendades ambulatoorsete ehk kodus osutatavate teenuste kättesaadavust.
- Tõsta kvaliteeti ja toetada hooldusravi arengut ravijuhu keskmise pikkuse 7%-lise tõusu kaudu (struktuurne kallinemine).

Hambaravi

- Kättesaadavuse parandamiseks ning kvaliteedi tõstmiseks on planeeritud 3%-line kulude kasv.

Ravimid

- Uute, tõendus põhise efektiivsusega ravimite kasutuselevõtmine.
- Kindlustatutele ravimite valikuvõimaluste avardamine.

1. Tervishoiuteenuste hüvitised

Tervishoiuteenuste hüvitiste võimaldamisel seadis Haigekassa 2008. aastaks järgmised eesmärgid:

- tagada tervishoiuteenuste kättesaadavuse vähemalt 2007. aasta tegelikul tasemel;
- suurendada ravijuhtude arvu erialadel kus on prognoositav vajaduse kasv vastava eriala tervishoiuteenuste järele (onkoloogia, kardioloogia, infektsioonhaigused jt) ning kus uute tervishoiuteenuste lisamisest tervishoiuteenuste loetellu tekib vajadus uute ravijuhtude rahastamiseks;
- ühtlustada eriarstiabi järjekordade pikkusi lühendades ülipikki ravijärjekordi endoproteeside paigaldamise ja katarakti operatsioonide osas vähemalt poole aasta võrra;
- jätkata 2007. aastal alustatud bioloogiliste ravimite kompenseerimist suuremas mahus võrreldes varasemaga, et tagada ravi järjepidevus ning suurendada onkoloogiliste ravimite valikuvõimalusi.

Tervishoiuteenuste hüvitiste planeerimisel on aluseks võetud:

- tervishoiuteenuste piirhinnad, mis kiideti Haigekassa Nõukogu poolt heaks 19. oktoobril 2007. Piirhindade muutused on tingitud tööjõukulu palgakomponendi tõusust, käibemaksumäära ja ehitiste amortisatsioonikulu korrigeerimisest;
- uute tervishoiuteenuste rahastamiseks vajaminevad vahendid, sealhulgas osaliselt ka ravijuhu struktuurse kallinemise kulud, et võimaldada meditsiintechnoloogia ning ravi- ja diagnostikameetodite arengut.

Tervishoiuteenuste piirhindade alusel tervishoiuteenuste osutajatele tasutud ehitiste kulumi aruanne

„Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse“ § 52 lõike 4, kohaselt kaetakse alates 2008. aastast tervishoiuteenuste piirhindades kajastuv ehitiste kulumi kulu sihtotstarbeliselt läbi riigieelarve. Selleks esitab Haigekassa Sotsiaalministeeriumile kvartaalselt aruande tervishoiuteenuste osutajatele tasutud kulumi kulu kohta. Koos aruandega esitatakse arve ehitiste kulumi kulu katmiseks.

Aruandluse aluseks on aruandlusperioodil tervishoiuteenuste osutajatele tasutud kindlustatud isikute raviarved. Lähtutakse raviarvetel kajastuvate tervishoiuteenuste kogustest ning teenuse osutamise hetkel kehtinud piirhindadest, milledele rakendatakse piirhindades sisalduva ehitiste kulumi osakaalu.

2008. aasta I kvartali raviarvete põhjal arvestatud ehitiste kulumi kulu on 42 061 137 krooni. Ehitiste amortisatsiooni kulu tervishoiuteenuste liikide lõikes on toodud tabelis 6.

Tabel 6. Läbi tervishoiuteenuste piirhindade tasutud ehitiste kulum (tuhandetes kroonides)

Teenuse liik	Ehitiste kulum
Haiguste ennetus	292
Üldarstiabi	6 882
Eriarstiabi	31 248
Hooldusravi	2 244
Hambaravi	1 395
Kokku	42 061

Tabel 7. Tervishoiuteenuste hüvitised (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Haiguste ennetus	22 530	30 922	27 374	89%	22%
Üldarstiabi tervishoiuteenused	221 018	267 241	262 116	98%	19%
Eriarstiabi	1 344 924	1 647 580	1 599 702	97%	19%
Hooldusravi	44 953	60 353	56 791	94%	26%
Hambaraviteenuse hüvitised	61 048	79 579	74 621	94%	22%
Kokku	1 694 473	2 085 675	2 020 604	97%	19%

Haiguste ennetus

2008. aasta I kvartalis olid haiguste ennetamise kulud 27 miljonit 374 tuhat krooni, mis moodustab 89% samaks perioodiks planeeritud eelarvest. Kogukuludest suurima osakaaluga (60%) on koolitervishoiu kulud.

Võrreldes 2007. aasta I kvartaliga on kulud kasvanud ca 22%, mis on tingitud eelkõige tervishoiuteenuste piirhindade kasvust 2008. aastal.

Tabel 8. Haiguste ennetus (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. I kvartaliga %
Koolitervishoid	12 875	16 760	16 300	97%	27%
Noorte reproduktiivtervise projekt	2 456	3 230	3 193	99%	30%
Rinnavähi varajane avastamine	2 226	3 416	2 097	61%	-6%
Emakakaelavähi varajane avastamine	504	1 180	479	41%	-5%
Südamehaiguste ennetamise projektid	385	623	531	85%	38%
Osteoporoosi varajane avastamine	227	345	271	79%	19%
Fenüülk. ja hüpot uuringute projektid	650	812	739	91%	14%
Päriilike haiguste sünnieelne diagnostika	2 619	3 237	2 882	89%	10%
Vastsündinute kuulmisskriining	583	1 246	881	71%	51%
Vaktsineerimine B-hepatiidi vastu	5	73	1	1%	-80%
Kokku	22 530	30 922	27 374	89%	22%

Haiguste ennetamises I kvartali jooksul toimunud olulisemad tegevused ja muudatused:

- Rinnavähi ja emakakaelavähi varajase avastamise projektides oli võrreldes eelneva aastaga märkimisväärselt väiksem täitmine, samuti oli eelarve täitmine väiksem võrreldes planeerituga. Alatäitmine on peamiselt tingitud olulisest muudatusest projekti juhtimiskorralduses:
 - alates 2007. aasta II poolaastast on vähiskriiningute juhtimistegevus, sh naistele isiklike kutsete saatmise korraldamine, rahastatud riikliku vähistrateegia vahenditest;
 - juhtimistegevuse rakendamine toimub Tervise Arengu Instituudi kaudu.

Uue vähiskriiningu juhtimisskeemi tõttu viibis tsentraalselt naistele kutsete saatmine 2008. aasta I kvartalis.

Jaanuaris toimus emakakaelavähi ennetamise kampaania koostöös Vähiliiduga, lisaks panustasid naiste teavitamisse tervishoiuasutused, mistõttu nende

skriiningute täitmist I kvartalis, arvestades puudustega juhtimiskorralduses, võib pidada isegi heaks.

Vaadeldes kutsutavate naiste hõlmatust I kvartalis, siis mammograafiline uuring on tehtud 9%-le kutsutud naistest (2008. a eesmärgiks on saavutada 65%-line hõlmatust) ja tsütoloogiline uuring on tehtud 12%-le kutsutud naistest (2008. a eesmärgiks on saavutada 45%-line hõlmatust).

- Südamehaiguste ennetamise projekt on suunatud kõrge riskiga isikutele. Täitmine võrreldes 2007. aasta I kvartaliga on paranenud. Projekti täitmine on seotud perearstide vajadusega kõrge riskiga patsiente edasistele uuringutele suunata.
- Pärilike haiguste sünnieelse diagnostika projektis on osalenud kavandatust enam naisi, kuid eelarve täitmine on plaanikohane, kuna kõik osalenud naised ei vaja invasiivset uuringut.

Üldarstiabi tervishoiuteenused

2008. aasta I kvartalis olid üldarstiabi kulud 262 miljonit 116 tuhat krooni, mis on 98% samaks perioodiks planeeritud eelarvest. Kogukuludest suurima osakaaluga (69%) on pearaha kulud.

Võrreldes 2007. aasta I kvartaliga on kulud kasvanud ca 19%, mis on tingitud eelkõige tervishoiuteenuste piirhindade kasvust.

Tabel 9. Üldarstiabi tervishoiuteenused (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Baasraha	28 654	30 270	29 840	99%	4%
Kauguse lisatasu	1 326	1 341	1 308	98%	-1%
Tunnistuse lisatasu	2 375	0	0	-	-
Pearaha kuni 2 a vanuste kindlustatute eest	7 205	8 998	8 773	97%	22%
Pearaha 2 -70 a vanuste kindlustatute eest	122 548	146 846	146 453	100%	20%
Pearaha üle 70 a vanuste kindlustatute eest	21 186	26 179	26 039	99%	23%
Uuringute fond	35 864	49 146	45 678	93%	27%
Perearsti tulemustasu	0	2 053	2 028	99%	-
Perearsti nõuandetelefon	1 860	2 408	1 997	83%	7%
Kokku	221 018	267 241	262 116	98%	19%

Tabel 10. Perearsti nimistute ja nimistus olevate isikute arv

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal tegelik	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Nimistute arv			
Nimistute arv	798	798	0%
Kauguse lisatasu saavate nimistute arv	195	193	-1%
Tunnistuse lisatasu saavate nimistute arv	793	0	-
Keskmine nimistu suurus (isikuid)	1 757	1 756	0%
Kindlustatud isikute arv nimistutes			
Kuni 2 a kindlustatud	27 013	27 358	1%
2-70 a kindlustatud	1 096 321	1 093 905	0%
Üle 70 a kindlustatud	157 161	161 451	3%
Kindlustatud isikuid nimistutes kokku	1 280 495	1 282 714	0%

- Nimistute arv ei ole muutunud võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.
- Tunnistuse lisatasu maksmine lõpetati 2007. aasta I poolaastaga ning alates 1. juulist 2007 makstakse perearstidele tulemustasu 2006. a tulemuste eest.
- Üleriigilise perearsti nõuandetelefoni teenuse raames on I kvartalis kokku vastatud 48 848 kõnele (2007. a I kvartalis 40 872 kõnele). Kõnede arv on keskmiselt 543 kõnet/päevas ning kõnede arv on 2007. a I kvartalist suurem ligikaudu 20% võrra. Enamus helistajatest pöördus nõuandetelefonile tervisealase küsimusega, tervishoiukorralduse kohta vajab nõu vaid 1 % helistajatest.

Eriarstiabi

Eriarstiabi kulud kokku olid I kvartalis 1 miljard 599 miljonit 702 tuhat krooni sh keskostu tervishoiuteenuste kulu 37 miljonit 971 tuhat krooni. Keskostu tervishoiuteenuste alla kuuluvad suhteliselt kõrge hinnaga eriarstiabi tervishoiuteenused, mida osutatakse väiksele hulgale kindlustatutest. Selleks, et välistada keskostu teenuste mõju eriarstiabi üldistele näitajatele kajastatakse nende teenuste kulu eraldi. Keskostu teenuste hulgas kajastatakse ka viljatusravi kulud.

Eriarstiabi kulud v.a. keskostu tervishoiuteenused

Ambulatoorse, päevaravi ja statsionaarse eriarstiabi kulud (v.a. keskostu tervishoiuteenused) olid I kvartalis 1 miljard 561 miljonit 731 tuhat krooni.

I kvartali eriarstiabi eelarve on alatäidetud ca 30 milj ulatuses. Selle peamiseks põhjuseks on planeeritust väiksem arv eriti kalleid (maksumus üle 500 tuhande) ravijuhte.

2007. aasta I kvartali tegelike kuludega võrreldes on I kvartali eriarstiabi kulud kasvanud 18% ehk 236 miljoni krooni võrra. Olulisimaks kulude tõusu põhjuseks on 2008. aasta alguses kehtima hakanud tervishoiuteenuste piirhindade kasv ja kättesaadavuse parandamiseks osutatud ravijuhtude arvu tõus.

Eriarstiabi kuludest 36% on kasutatud ambulatoorsete ja päevaravi, 64% statsionaarsete teenuste eest tasumiseks. Ravijuhu struktuurne kallinemine (koos DRG mõjuga) on eriarstiabi erialadel kokku I kvartalis olnud vaid 1,5%, kuid ambulatoorse ravijuhu struktuurne kallinemine on olnud 8,4% ja päevaravis 3,2%.

Tabel 11. Eriarstiabi kulu (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Kirurgia	274 038	314 084	300 473	96%	10%
ambulatoorne	42 609	49 965	50 415	101%	18%
päevaravi	11 257	11 163	12 502	112%	11%
statsionaarne	220 172	252 956	237 556	94%	8%
Otorinolarüngoloogia	44 083	47 595	48 447	102%	10%
ambulatoorne	17 633	20 208	20 322	101%	15%
päevaravi	8 755	8 670	8 882	102%	1%
statsionaarne	17 695	18 717	19 243	103%	9%
Neuroloogia	42 441	51 166	49 902	98%	18%
ambulatoorne	18 075	21 696	22 055	102%	22%
päevaravi	0	0	92	-	-
statsionaarne	24 366	29 470	27 755	94%	14%
Oftalmoloogia	54 778	63 291	65 168	103%	19%

ambulaatorne	27 028	31 229	31 849	102%	18%
päevaravi	24 221	27 875	29 436	106%	22%
statsionaarne	3 529	4 187	3 883	93%	10%
Ortopeedia	118 444	135 920	131 801	97%	11%
ambulaatorne	22 646	27 551	26 187	95%	16%
päevaravi	7 784	8 335	8 716	105%	12%
statsionaarne	88 014	100 034	96 898	97%	10%
Onkoloogia	93 050	137 903	127 777	93%	37%
ambulaatorne	39 441	66 899	65 268	98%	65%
päevaravi	-	3 234	4 105	127%	-
statsionaarne	53 609	67 770	58 404	86%	9%
Sünnitusabi ja günekoloogia	121 813	157 855	156 760	99%	29%
ambulaatorne	55 283	65 044	66 895	103%	21%
päevaravi	6 873	8 557	8 660	101%	26%
statsionaarne	59 657	84 254	81 205	96%	36%
Pulmonoloogia	39 647	46 674	49 404	106%	25%
ambulaatorne	16 350	18 715	22 147	118%	35%
statsionaarne	23 297	27 959	27 257	97%	17%
Dermatoveneroloogia	15 686	18 621	18 641	100%	19%
ambulaatorne	12 471	14 714	15 463	105%	24%
päevaravi	188	247	208	84%	11%
statsionaarne	3 027	3 660	2 970	81%	-2%
Pediaatria	57 254	72 654	76 436	105%	34%
ambulaatorne	12 712	14 602	16 954	116%	33%
päevaravi	1 734	1 880	1 622	86%	-6%
statsionaarne	42 808	56 172	57 860	103%	35%
Psühhiaatria	63 641	73 566	70 523	96%	11%
ambulaatorne	16 654	19 458	19 631	101%	18%
päevaravi	138	249	228	92%	65%
statsionaarne	46 849	53 859	50 664	94%	8%
Infektsioonhaigused	20 183	20 692	22 178	107%	10%
ambulaatorne	3 672	4 618	6 499	141%	77%
statsionaarne	16 511	16 074	15 679	98%	-5%
Sisehaigused	321 318	383 724	376 485	98%	17%
ambulaatorne	57 285	69 532	71 669	103%	25%
päevaravi	23 720	26 368	28 563	108%	20%
statsionaarne	240 313	287 824	276 253	96%	15%
Esmane järelravi	4 428	5 224	5 312	102%	20%
statsionaarne	4 428	5 224	5 312	102%	20%
Taastusravi	27 563	33 984	33 890	100%	23%
ambulaatorne	11 432	15 872	15 043	95%	32%
statsionaarne	16 131	18 112	18 847	104%	17%
Klassifitseerimata mittemed.	3 001	3 792	3 656	96%	22%
ambulaatorne	3 001	3 792	3 656	96%	22%
Eriarstiabi kokku	1 301 368	1 566 745	1 536 853	98%	18%
ambulaatorne	356 292	443 895	454 053	102%	27%
päevaravi	84 670	96 578	103 014	107%	22%
statsionaarne	860 406	1 026 272	979 786	95%	14%
Valmisolekutasu*	24 284	24 878	24 878	100%	2%
Kokku	1 325 652	1 591 623	1 561 731	98%	18%

* Valmisolekutasu makstakse HVA haiglatele üks kord kvartalis terviksummana ööpäevaringse valmisoleku kulude katteks

2008. aasta I kvartali jooksul rahastati eriarstiabis 772 tuhat ravijuhtu, mis on 1% võrra rohkem samaks perioodiks planeeritud ravijuhtude arvust ning 3% rohkem eelmise aasta I kvartali tegelikust. 92% ravijuhtudest osutati efektiivsemas - ambulatoorsetes või päevaravi tingimustes ning 8% statsionaaris.

Haigekassa ja tervishoiuteenuse osutajate sihipärase koostöö tulemusel on võrreldes eelmise aasta I kvartaliga kõige suurem ravijuhtude arvu tõus päevaravis – 13%.

Hoolimata suurematest ravimahtudest käesoleva aasta I kvartalis (nii kulude kui ravijuhtude osas) ootas kvartali lõpus rahalisel põhjusel ehk lepingusummade vähesuse tõttu ambulatoorset eriarsti vastuvõttu 2 227 Harju ja Tartu piirkonna kindlustatut (1% kogu eriarstiabi järjekorrast). 2007. a I kvartali lõpus rahalisel põhjusel järjekord puudus. Suuremad järjekorrad olid oftalmoloogia, kardioloogia, ortopeedia ja otorinolarüngoloogia erialadel.

Tabel 12. Eriarstiabi juhud

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Kirurgia	92 523	93 853	93 037	99%	1%
ambulatoorne	77 184	78 961	78 129	99%	1%
päevaravi	2 560	2 298	2 533	110%	-1%
statsionaarne	12 779	12 594	12 375	98%	-3%
Otorinolarüngoloogia	56 904	55 178	56 920	103%	0%
ambulatoorne	51 776	50 305	51 804	103%	0%
päevaravi	1 763	1 625	1 639	101%	-7%
statsionaarne	3 365	3 248	3 477	107%	3%
Neuroloogia	34 119	34 539	33 722	98%	-1%
ambulatoorne	32 295	32 694	31 974	98%	-1%
päevaravi	1	0	21		
statsionaarne	1 823	1 845	1 727	94%	-5%
Oftalmoloogia	89 876	87 454	89 132	102%	-1%
ambulatoorne	86 665	83 931	85 461	102%	-1%
päevaravi	2 798	3 071	3 263	106%	17%
statsionaarne	413	452	408	90%	-1%
Ortopeedia	62 991	66 605	62 719	94%	0%
ambulatoorne	58 270	61 884	58 016	94%	0%
päevaravi	1 157	1 119	1 151	103%	-1%
statsionaarne	3 564	3 602	3 552	99%	0%
Onkoloogia	20 551	22 328	22 946	103%	12%
ambulatoorne	17 900	19 381	20 185	104%	13%
päevaravi	0	219	291	133%	
statsionaarne	2 651	2 728	2 470	91%	-7%
Sünnitusabi ja günekoloogia	115 712	129 319	132 167	102%	14%
ambulatoorne	104 809	116 066	119 029	103%	14%
päevaravi	3 343	4 052	4 255	105%	27%
statsionaarne	7 560	9 201	8 883	97%	18%
Pulmonoloogia	15 798	15 807	16 419	104%	4%
ambulatoorne	14 791	14 825	15 577	105%	5%
statsionaarne	1 007	982	842	86%	-16%
Dermatoveneroloogia	42 243	41 885	41 890	100%	-1%
ambulatoorne	41 753	41 398	41 440	100%	-1%
päevaravi	85	83	80	96%	-6%
statsionaarne	405	404	370	92%	-9%
Pediaatria	36 030	35 526	39 397	111%	9%

ambulatoorne	28 134	27 768	30 623	110%	9%
päevaravi	523	484	475	98%	-9%
statsionaarne	7 373	7 274	8 299	114%	13%
Pstühhiaatria	53 737	52 506	55 207	105%	3%
ambulatoorne	50 726	49 492	52 405	106%	3%
päevaravi	33	45	38	84%	15%
statsionaarne	2 978	2 969	2 764	93%	-7%
Infektsioonhaigused	6 609	6 324	6 861	108%	4%
ambulatoorne	3 692	3 737	4 359	117%	18%
statsionaarne	2 917	2 587	2 502	97%	-14%
Sisehaigused	100 543	101 322	101 711	100%	1%
ambulatoorne	84 896	85 882	86 294	100%	2%
päevaravi	876	945	1 075	114%	23%
statsionaarne	14 771	14 495	14 342	99%	-3%
Esmane järelravi	487	462	483	105%	-1%
statsionaarne	487	462	483	105%	-1%
Taastusravi	13 868	14 487	14 342	99%	3%
ambulatoorne	12 181	12 842	12 553	98%	3%
statsionaarne	1 687	1 645	1 789	109%	6%
Klassifitseerimata mittemed.	4 883	4 661	5 028	108%	3%
ambulatoorne	4 883	4 661	5 028	108%	3%
Eriarstiabi kokku	746 874	762 256	771 981	101%	3%
ambulatoorne	669 955	683 827	692 877	101%	3%
päevaravi	13 139	13 941	14 821	106%	13%
statsionaarne	63 780	64 488	64 283	100%	1%
Valmisolekutasu	32	47	32	68%	0%
Kokku	746 906	762 303	772 013	101%	3%

Olulisimad muutused erialadel I kvartalis:

- Seoses kaasajastatud tsütostaatiliste ravikuuride hindadega on erialati kõige rohkem võrreldes eelmise aasta I kvartaliga kasvanud onkoloogia ravikulud – kogukulu kasv 37%, ambulatoorse ravi osas 65%.
- Pediaatria erialal on kulude kasv tingituna ravijuhtude üldarvu 9%-lisest tõusust võrreldes eelmise aasta I kvartaliga olnud 34%.
- Pulmonoloogia ravikulude kasv eelmise aasta sama perioodiga võrreldes oli 25%, mis osaliselt on tingitud tuberkuloosihaguste ravi rahastamisel DRG-põhise rahastamise mitterakendamisest alates 2008. aastast ja koduse hapnikravi mahu kasvust. Pulmonoloogia eriala statsionaarse ravijuhu struktuurne kallinemine I kvartalis on 32%.
- Märkimisväärselt on tõusnud eelmise aasta sama perioodiga võrreldes infektsioonhaiguste ambulatoorse ravi kulu – 77%, kulu kasv erialal kokku on olnud 10%. Infektsioonhaiguste eriala kulud on seotud HIV/AIDS-i ravi kulude tõusuga, mida näitab ka ambulatoorse ravijuhu struktuurne kallinemine erialal rekordiliselt 40%.
- Ravikulude kasv sünnitusabis ja günekoloogias on olnud 29%, statsionaarse ravi osas sealjuures 36%. Ravikulude tõus on tingitud ravijuhtude arvu tõusust erialal 14%, sh statsionaarsete juhtude tõus 18%.

Keskostu tervishoiuteenused

Keskostu tervishoiuteenuste kulud I kvartalis olid 37 miljonit 971 tuhat krooni, 68% samaks perioodiks planeeritud eelarvest.

2008. aasta I kvartali kulude suur tõus võrreldes 2007. aasta I kvartali andmetega on tingitud piirhindade muutustest, uute teenuste lisandumisest (kaks uut ravimit keskostu ravimite kulureal ja viljatusravi) ning vajaduse suurenemisest osadele teenustele.

Tabel 13. Keskostu tervishoiuteenused (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Luuüdi transplantatsioon	3 352	3 866	1 941	50%	166%
Plaaniline ravi välisriigis	646	4 625	5 425	117%	740%
Peritoneaaldialüüs	7 256	8 441	7 274	86%	0%
Kindlustatute vältimatu transport (lennuk, kopter)	363	850	417	49%	15%
Noorsportlaste terviseuuringud	1 501	2 151	2 402	112%	60%
Hematoloogia ravikuurid	2 024	4 000	3 655	91%	81%
Antidoodid, raviseerumid	0	200	100	50%	0%
Kusepõie sfinkteri protees	0	377	94	25%	0%
Kohleaarimplantatsioon	292	875	0	0%	-100%
Patoanatomiline lahang	301	425	307	72%	2%
Keskostu ravimid	3 537	16 397	8 922	54%	152%
Viljatusravi*	-	13 750	7 434	54%	0%
Kokku	19 272	55 957	37 971	68%	97%

* viljatusravi lülitati keskostu eelarvesse 2008. aastast. Varem tasuti viljatusravi eest piirkondade eriarstiabi eelarvest.

Perioodiks planeeritud eelarve jäi enamusel teenustest (v.a. plaaniline ravi välisriigis ja noorsportlaste terviseuuringud) alataidetuks.

Luuüdi transplantatsiooni, kindlustatute vältimatu transpordi ja hematoloogia ravikuuride teenuste puhul, kus ravijuhu maksumus oleneb haigusjuhtumi või operatsiooni raskusest, osutus keskmine kulu ühe haigusjuhtumi kohta prognoosist odavamaks, vastavalt 62%, 72% ja 97% planeeritust. Väiksemaks jäi ka luuüdi siirdamise operatsioonide ja kiiret transporti vajavate haigete arv.

Teiste alataidetud keskostu tervishoiuteenuste puhul osutus väiksemaks ravijuhtude arv. Nii lükkusid kõik I kvartaliks planeeritud **kohleaarimplantatsioonid**, kaks **kusepõie sfinkteri proteesi** operatsiooni ja ühe haigla **antidootide, raviseerumide** vajadus edasi järgmisesse perioodi.

Keskostu ravimite vahenditest tasutakse reumatoloogiliste ja gastroenteroloogiliste haiguste bioloogilist ravi, ensüümravi Gaucher haiguse I tüübi korral, psühhiaatriliste haiguste ravi süstitava risperidooni depoovormiga ja uute teenustena Fabry tõve ja akromegaalia ning neuroendokriinkasvajate ravi. Kõigi ravimite vajadus on planeeritud koostöös erialaseltsidega. Kahe uue ravimi tegelik kasutus on jäänud nende hilisema rakendumise tõttu kokkulepitust väiksemaks (keskmine täitmine 20%), mis suures osas vähendab ka kogu keskostu ravimite eelarve täitmist.

Keskostu tervishoiuteenuste kulureal kajastuva ja riigi eelarvest finantseeritava viljatusravi (kunstliku viljastamise) kasutus on 54% selleks planeeritud vahenditest. Viljatusravi finantseerimist suurendati 2008. aastaks oluliselt, kuid ravijuhtude tõusu I kvartalis ei ole toimunud. Aruandeperioodiks oli planeeritud 750 ravijuhtu. Tegelikult osutati 345 ravijuhtu. Raviteenuste kulud olid 4 miljonit 169 tuhat krooni ja ravimeid kompenseeriti summas 3 miljonit 265 tuhat krooni.

Suurema vajaduse tõttu ületati aruandeperioodiks planeeritud kulusid plaanilisele ravile välisriigis ja noorsportlaste terviseuuringutele.

Plaaniline ravi välisriigis. Välisriiki ravile või uuringutele suunamises prognoosis Haigekassa taotlejate arvu tõusu. 2008. aasta I kvartalis laekus teistest riikidest 35 arvet isikule teostatud ravi eest (2007. a I kvartali jooksul 15 isikule teostatud ravi eest). Kohustuse välisriigis teostatava ravi eest maksmiseks on Haigekassa aruandeperioodil üle võtnud 48 (sh 24 last) taotluse esitanud kindlustatult.

2008. aasta I kvartali eelarve on ületäidetud kuna välisriigis ravi taotlejate arv on kolmekordistunud.

Noorsportlaste terviseuuringuteks planeeritud uuringuid vajati I kvartalis planeeritust rohkem. Suveperioodil on uuringule soovijate arv mõnevõrra väiksem ja seetõttu kogu aastaks prognoositud mahte ei ületata.

Tabel 14. Keskostu tervishoiuteenuste ravijuhud

	2007 I kvartal		2008 I kvartal		Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %	
	RJKM		RJKM		RJ	RJKM
	RJ	(kroonides)	RJ	(kroonides)		
Luuüdi transplantatsioon	25	134 080	18	107 833	-28%	-20%
Plaaniline ravi välisriigis	15	43 083	35	155 000	133%	260%
Peritoneaaldialüüs	272	26 676	262	27 763	-4%	4%
Kindlustatute vältimatu transport (lennuk, kopter)	17	21 353	17	24 529	0%	15%
Noorsportlaste terviseuuringud	2 379	631	2 978	807	25%	28%
Hematoloogia ravikuurid	63	32 127	71	51 479	13%	60%
Antidoodid, raviseerumid	0	0	1	100 000	0%	0%
Kusepõie sfinkteri protees	0	0	1	94 191	0%	0%
Kohleaarimplantatsioon	1	292	0	0	-100%	0%
Patoanatoomiline lahang	183	1 645	192	1 599	5%	-3%
Keskostu ravimid	106	33 368	415	21 499	292%	-36%
Viljatusravi	-	-	345	21 548	0%	0%

Eriarstiabi peamiste kasutusnäitajate võrdlus

Võrreldes 2007. aasta I kvartaliga on eriarstiabi kättesaadavus paranenud - teenuseid kasutanud isikute arv on kasvanud 3%, kusjuures ravi saanud isiku kohta on ravijuhtude arv jäänud samale tasemele. Teenuseid on osutatud efektiivsemal viisil, enam on kasvanud ambulatoorselt (4%) ja päevaravis (11%) ravi saanud isikute arv ning keskmine statsionaarsel ravil viibimise pikkus on vähenenud 6%. Märkimisväärne kasv päevaravi kasutanute seas viitab veelkord sellele, et tehnoloogia areng ja personali koolitamine on loonud tervishoiuteenuse osutajatele vajalikud tingimused päevaravi teenuste ostutamiseks.

Tabel 15. Eriarstiabi kasutuse olulisemad näitajad

Kriteerium	2007	2008	Muutus
	I kvartal	I kvartal	võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Ravijuhu keskmine maksumus (RJKM) kroonides	1 737	1 991	15%
ambulatoorne	532	655	23%
päevaravi	6444	6949	8%
statsionaarne	13 437	15 242	13%
Statsionaarsete voodipäevade arv	415 887	396 131	-5%
Keskmine statsionaarsel ravil viibimine päevades	6,53	6,16	-6%
Ambulatoorsete vastuvõttude arv	917 687	953 102	4%
ambulatoorne	900 980	933 948	4%
päevaravi	16 707	19 154	15%
Ambulatoorseid vastuvõtte ravijuhu kohta	1,34	1,35	1%
ambulatoorne	1,34	1,35	1%
päevaravi	1,27	1,29	2%
Eriarstiabi teenuseid kasutanud isikute arv	396 680	410 277	3%
ambulatoorne	377 733	391 718	4%
päevaravi	12 294	13 643	11%
statsionaarne	52 988	53 534	1%
Ravijuhtude arv isiku kohta	1,88	1,88	0%
ambulatoorne	1,77	1,77	0%
päevaravi	1,07	1,09	2%
statsionaarne	1,20	1,20	0%
Vältimatu abi osakaal ravikuludest	45%	45%	0%
ambulatoorne	17%	17%	0%
päevaravi	7%	6%	-1%
statsionaarne	61%	62%	1%
Vältimatu abi osakaal ravijuhtudest	19%	19%	0%
ambulatoorne	16%	16%	0%
päevaravi	14%	16%	2%
statsionaarne	54%	57%	3%
Operatsioonide arv	42 079	42 649	1%
sh abortide arv	1 961	1 364	-30%
sünnituste arv	2 856	3 775	32%
ambulatoorne	4 872	4 598	-6%
päevaravi	12 431	12 731	2%
statsionaarne	24 776	25 320	2%

- Jätkub ravijuhu keskmise maksumuse kasv kõikide ravitüüpide osas. Vähesel määral on kasvanud vastuvõttude arv ravijuhu kohta, mis viitab korduvate vastuvõttude arvu kasvule ühe ravijuhu käigus.
- Operatsioonide arv on kasvanud päevaravi ja statsionaarse ravi osas, kuid statsionaarsete operatsioonide arvu kasv on tingitud sünnituste arvu kasvust. Kui sünnitusi mitte arvestada, siis on statsionaarsete operatsioonide arv hoopis langenud 2% võrreldes eelmise aasta sama perioodiga.
- Ambulatoorsete operatsioonide arvu langus ja päevaravi operatsioonide vähenemine kasv on tingitud abortide arvu vähenemisest, sest tervishoiuteenuste loetellu lisandus alates 1. jaanuarist 2008 medikamentoosne abort, mis ei kuulu operatsioonide hulka. Kui aborte mitte arvestada, siis on ambulatoorsete ja päevaravi operatsioonide arv kasvanud kokku 4%.

Ravimikulu eriarstiabi eelarves

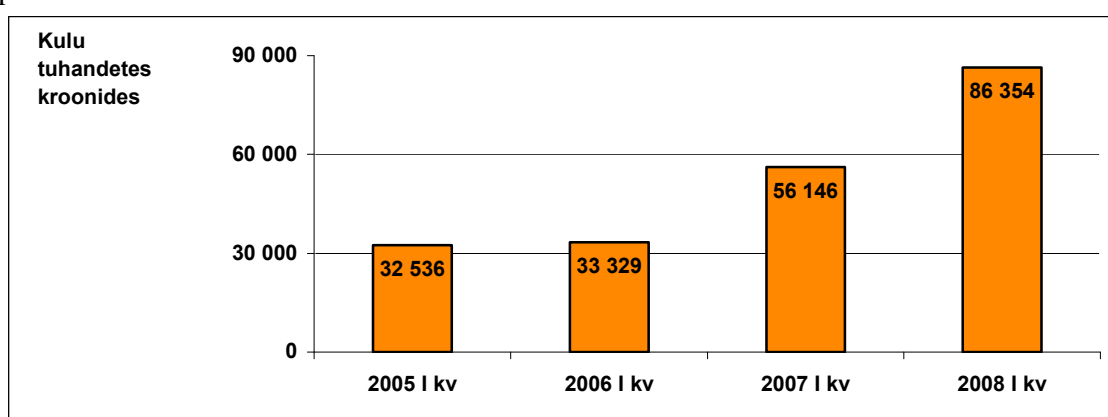
Tabel 16. Ravimikulu eriarstiabis

	2005 I kvartal tegelik	2006 I kvartal tegelik	2007* I kvartal tegelik	2008* I kvartal tegelik
Ravimikulu eriarstiabis, tuh kr	32 536	33 329	56 146	86 354
Muutus eelmise aastaga võrreldes (%)	-	2,4%	68,5%	53,8%

*2007 ja 2008 I kvartali kuludesse on arvestatud ka keskosstu tervishoiuteenuste eelarve alt rahastatavad ravimid

Aastate jooksul on eriarstiabi eelarvest tasutud ravimikulud järjepidevalt tõusnud, olles 2008. a I kvartalis võrreldes 2005. a I kvartaliga kasvanud ca 3 korda.

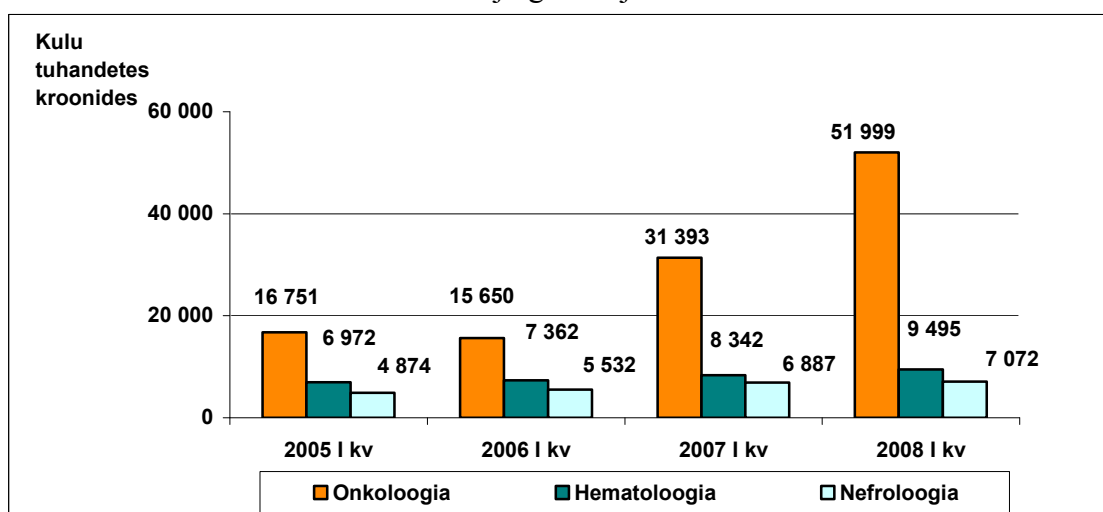
Sellise kasvu põhjuseks on nii tervishoiuteenuste loetelu täiendamine uute ravimitega (paranenud on teatud haigusgruppides kaasaegse ravi kättesaadavus – onkoloogia, reumatoloogia, hematoloogia), kui ka tervishoiuteenuste loetelus olevate ravimite piirhindade tõus viimastel aastatel.

Joonis 1. Ravimikulu eriarstiabis I kvartalis aastatel 2005 – 2008

Erialadest suurima kulu ning selle kasvuga on viimastel aastatel olnud onkoloogia eriala, kus aastate 2005-2008 I kv võrdluses on kulud kasvanud ca 3 korda. Onkoloogia eriala kogukulust, mis oli 2008. a I kvartalis 128 miljonit krooni, moodustavad eriala sees hüvitatud ravimid aga ligikaudu 41%, olles seega eriala kulu tõusu peamine põhjus.

Suurima ravimikulu erialad on toodud järgneval joonisel.

Joonis 2. Ravimikulu erialati I kvartalis aastatel 2005-2008

Hooldusravi

Haigekassa eesmärk on hooldusravi teenuse kättesaadavuse parandamine, sh ambulatoorsete ravijuhtude eelisarendamine, et võimaldada kindlustatutele paremaid koduseid raviteenuseid.

2008. aasta I kvartalis tasus Haigekassa hooldusravi teenuste osutamise eest 56 miljonit 791 tuhat krooni, mis moodustab 94% samaks perioodiks planeeritud eelarvest ning ületab 26% võrra eelmise aasta I kvartali tegelikke kulutusi.

Hooldusravi kulude kasvu põhjuseks on tervishoiuteenuste piirhindade kasv ja kättesaadavuse parandamisega seotud täiendavate ravijuhtude rahastamine.

Tabel 17. Hooldusravi (tuhandetes kroonides)

	2007	2008	2008	Muutus	
	I kvartal tegelik	I kvartal eelarve	I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Stationsaarne hooldusravi	38 294	50 462	47 919	95%	25%
Ambulatoorne hooldusravi, sh:	6 659	9 891	8 872	90%	33%
Koduõendus	5 452	8 390	7 398	88%	36%
Vähihaigete kodune toetusravi	996	1 224	1 190	97%	19%
Geriaatriline hindamine	211	277	284	103%	35%
Kokku	44 953	60 353	56 791	94%	26%

Hooldusravi eelarve alataitmise põhjuseks on tõenäoliselt see, et tervishoiuteenuse osutajad ei ole veel I kvartali jooksul jõudnud oma tööd viia vastavusse Haigekassa poolt sihtotstarbeliselt suurendatud hooldusravi eelarve ja sõlmitud lepingute mahtudega (eriti ambulatoorse hooldusravi osas).

Tabel 18. Hooldusravi juhud ja ravijuhu keskmine maksumus

	2007 I kvartal		2008 I kvartal		Muutus	
	tegelik		tegelik		võrreldes 2007. a	
	RJ	RJKM (kroonides)	RJ	RJKM (kroonides)	RJ	RJKM
Stationsaarne hooldusravi	2 884	13 278	3 293	14 552	14%	10%
Ambulatoorne hooldusravi, sh:	3 430	1 950	3 960	2 241	15%	15%
Koduõendus	2 366	2 317	2 881	2 568	22%	11%
Vähihaigete kodune toetusravi	774	1 287	772	1 541	0%	20%
Geriaatriline hindamine	290	728	307	925	6%	27%
Kokku	6 314	7 124	7 253	7 830	15%	10%

Ravijuhtude arv on eelmise aastaga võrreldes kasvanud 15% ning seda eriti ambulatoorse hooldusravi (sh enim koduõendusteenuse) osas.

Hambaravi

Ravikindlustuse seaduse kohaselt võtab Haigekassa tasu maksmise kohustuse üle kuni 19-aastaste kindlustatud isikute eest. Täiskasvanud isikute hambaravi teenuste eest võtab Haigekassa tasu maksmise kohustuse üle ainult vältimatu abi korras osutatud teenuste eest.

Kokku tasus Haigekassa 2008. aasta I kvartalis hambaraviteenuste eest 74 miljonit 621 tuhat krooni, mis moodustab planeeritust 94%. Võrreldes eelmise aasta sama perioodi tegeliku täitmisega on kulud kasvanud 22%, mille põhjuseks on tervishoiuteenuste piirhindade kasv alates 2008. aasta algusest.

2008. aasta I kvartali jooksul rahastati ca 102 tuhat ravijuhtu, millest ca 74% olid laste hambaravi juhud, 12% hambahaiguste ennetusega seotud juhud, 10% ortodontia juhud ning ülejäänud täiskasvanute vältimatu hambaravi osutamisega soetud juhud.

Haigekassa planeeris 2008. aasta eelarves suurendada 4% võrra laste hambaravijuhtude arvu ja seda just ortodontia osas. I kvartali täitmise analüüs näitab aga, et ortodontia osas ei ole planeeritud suudetud täita ja seda just teenuseosutajate nappuse tõttu (eriti terav ortodontia teenuseosutajate puudus on Viru piirkonnas). Laste hambahaiguste ennetuse osas prioritseeris Haigekassa ennetustegevuste sooritamise nendele vanuserühmadele, kellele Sotsiaalministeeriumi poolt ette valmistatavas laste terviseläbivaatuste juhendis hambaravi ennetustegevuste läbiviimisi ette nähakse. Seega on ennetusjuhtude arvu vähenemise põhjuseks sihtrühma täpsustamine vastavalt juhendile.

I kvartalis on rahastatud kokku 2% vähem laste hambaravijuhte kui planeeritud. Samal ajal on eelarvevahenditega tagatud hambaraviteenuste kättesaadavus Haigekassa nõukogu poolt kehtestatud ajalistes piirides.

Tabel 19. Hambaravi hüvitised (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Laste hambaravi	47 696	61 815	57 831	94%	21%
Ortodontia	8 637	11 721	10 577	90%	22%
Hambahaiguste ennetus	2 318	2 855	2 561	90%	10%
Täiskasvanute vältimatu hambaravi	2 397	3 188	3 652	115%	52%
Kokku	61 048	79 579	74 621	94%	22%

Tabel 20. Hambaravi hüvitiste ravijuhud

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Laste hambaravi	75 566	77 975	76 431	98%	1%
Ortodontia	9 894	10 779	9 627	89%	-3%
Hambahaiguste ennetus	12 578	12 418	11 076	89%	-12%
Täiskasvanute vältimatu hambaravi	4 425	4 628	5 290	114%	20%
Kokku	102 463	105 800	102 424	97%	0%

2. Tervise edendamise kulud

Haigekassa tegeleb tervise edendamisega projektitöö kaudu vastavalt Haigekassa nõukogu kinnitatud prioriteetidele ja kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

Tervise edendamisele I kvartaliks planeeritud 3 miljonist kroonist kasutati 1 miljon 999 tuhat krooni. Eelarve täitmine 67% ulatuses on tingitud sellest, et osade projektide aruanded ja arved esitatakse vastavalt projektiplaanis määratletud etappidele II kvartalis.

2008. aastal jätkus 2007. aastal alanud 33 projekti tegevus ning käivitati 5 uue projekti tegevus. I kvartali lõpuks on 2008. aasta tegevuseks kokku sõlmitud 38 lepingut 10,5 miljoni krooni ulatuses, teine osa projekte käivitatakse II poolaastaks.

2008. aasta veebruaris toimus traumade ennetamise kampaania „Ka suuremad lapsed vajavad traumade ärahoidmiseks vanemate tarkust! Hoia oma laps ühes tükis”, mis juhtis tähelepanu Eesti laste kõrgele vigastussuremusele. Kolmandiku Eesti laste ja noorte surmadest põhjustavad vigastused või mürgistused. Meie naabritel Põhjamaades on laste vigastussuremus mitu korda väiksem. Iga viies Eesti laps satub trauma tõttu haiglasse, rohkem on neid üle kümne aastaste seas, kellest omakorda 2/3 moodustavad poisid. Lastega juhtuvad õnnetused on peamiselt põhjustatud kas laste järelevalvetusest või puudulikust teabest/õpetusest ja esmaabi andmise vähesest oskusest. Seetõttu oli kampaania peamiseks sihtrühmaks just 10 – 14 aastaste laste vanemad, kellel on oluline roll õnnetuste ärahoidmisel. Kampaania märgatavuse andmed saadakse II kvartalis.

Produtseeritud on patsientide juhendmaterjalid neljal tervist edendaval teemal (“Tasakaalustatud toitumine. Toitumissoovitused ülekaalu, kõrge vererõhu ja vere suure kolesteroolisisalduse korral.”; “Tervislik liikumine. Alustada on kerge!”; “Lapse toitumine ja kehakaal.” ja “Rinnavähi ja emakakaelavähi varajane avastamine”) kogutiraazis 300000 eksemplari, mida levitatakse perearstide, tervise edendajate jm tervishoiuasutuste kaudu 2008 a. II kvartalis.

Kõigis maakondades tegutsevad Haigekassa toel ka vigastuste ennetamise töögrupid, kes viivad ellu vajalikke tegevusi just kohalikul tasandil. Projektide koolitustes on osalenud peamiselt sidusrühmade esindajad. Tervise edendamise projektid pakuvad ka individuaalset nõustamist (peamiselt www.amor.ee ja www.perekool.ee vahendusel) või tugiteenuseid (raseduskriisi nõustamine, teenused lähedase pereliikme kaotanud lastele).

Valmis tervist edendavate projektorganisatsioonide suutlikkuse hindamise meetodika. Meetodikat testiti kahe projektorganisatsiooni sisemise ja välishindamise teel (Rapla ja Pärnu maakondades), meetodika ja tulemused arutati läbi tervisedenduse partneritega ning projektiorganisatsiooni suutlikkuse enesehindamine integreeritakse alates 2008. aasta II poolaastast tervise edendamise pikaajaliste projektide tegevuse osaks.

3. Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid

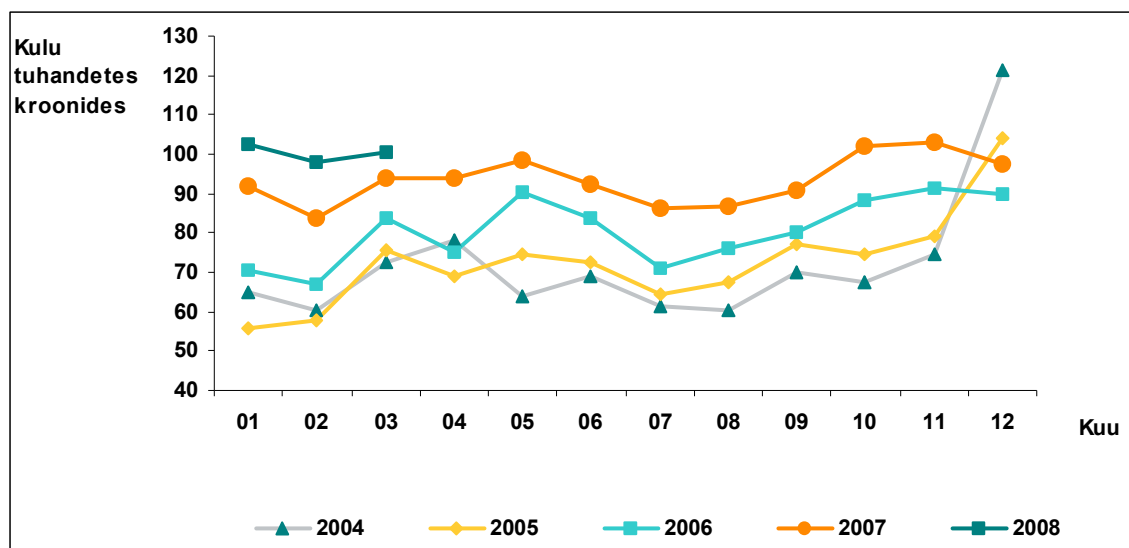
2008. aasta I kvartalis kindlustatutele kompenseeritud ravimite summa on 301 miljonit 546 tuhat krooni, mis moodustab 2008. aastaks ravimihüvitistele planeeritud eelarvest (1 324 000 tuh krooni) 23%. Võrreldes 2007. aasta esimese kolme kuuga kasvasid kulutused soodusravimitele 12% võrra, st ravimihüvitistele kulus 31,7 miljoni krooni võrra enam kui eelmise aasta samas perioodis.

Tabel 21. Kindlustatutele kompenseeritud ravimid (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal tegelik	Kulutuste osakaal soodusliigiti	
			2007	2008
100% kompenseeritavad ravimid	115 030	130 308	42,6%	43,2%
90% kompenseeritavad ravimid	78 276	83 209	29,0%	27,6%
75% kompenseeritavad ravimid	19 185	20 429	7,1%	6,8%
50% kompenseeritavad ravimid	57 237	67 551	21,2%	22,4%
Erandkorras kompenseeritavad ravimid	124	49	0,1%	0,0%
KOKKU	269 852	301 546	100%	100%

2008. aasta I kvartali ravimikasutus on sarnane eelnevate aastate samade perioodidega. Ravimikasutuse suurenemine võrreldes 2007. a I kvartaliga üheks põhjuseks on ilmselt kindlustatute üldiselt suurenenud ravikasutus, kuna hüvitamisele on lülitatud mitmed uued toimeained ja ravimpreparaadid ning suurenenud on ka isikute ostujõud ning enam ei jäeta väljakirjutatud ravimeid välja ostmata.

Joonis 3. Haigekassa sesoonsed kulutused soodusravimitele kuude lõikes, 2002 kuni 2007. aasta I kvartal

Jättkuvalt kasvab Haigekassa poolt kompenseeritavate retseptide arv. Võrreldes 2007. a I kvartalis kompenseeritud retseptide arvuga on 2008. a I kvartalis retseptide arv kasvanud 8,5%.

Tabel 22. Soodusretseptide arv ja keskmine maksumus

	2007 I kvartal		2008 I kvartal		Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %	
	SR		SR		SR	
	keskmine maksumus		keskmine maksumus		keskmine maksumus	
	Haige- kassale		Haige- kassale		Haige- kassale	
	SR arv (kroonides)	SR arv (kroonides)	SR arv (kroonides)	SR arv %	SR arv %	SR arv %
100% soodusretseptid	154 893	742	172 011	758	11,1%	2,1%
90% soodusretseptid	461 177	170	483 378	172	4,8%	1,4%
75% soodusretseptid	116 673	164	121 971	167	4,5%	1,6%
50% soodusretseptid	772 946	74	856 049	79	10,8%	6,8%
KOKKU	1 505 689	179	1 633 409	185	8,5%	3,4%

Ilmselt on retseptide arvu kasvu üheks põhjuseks juba eelnevalt mainitud suurenenud ravimikasutus, mille põhjuseks Haigekassa hinnangul on teadlikum terviskäitumine ja parem ravi järjepidevus.

Hinnates retsepti keskmise maksumuse muutust 2008. aasta I kvartalis, näeme 3,4% tõusu võrreldes 2007. aasta esimeste kuudega. Retsepti keskmise maksumuse tõus 50% soodusretseptide seas (~6,8%) on tõenäoliselt põhjustatud antud soodusmääraga kompenseeritavate ravimite puuduvatest hinnakokkulepetest ja/või kehtestatud piirhindadest

2008. a I kvartal võrreldes 2007. aastaga tervikuna on aga retsepti keskmine maksumus isegi veidi alanenud.

Tabel 23. Kindlustatu omaosaluse keskmised näitajad soodusravimite eest tasumisel

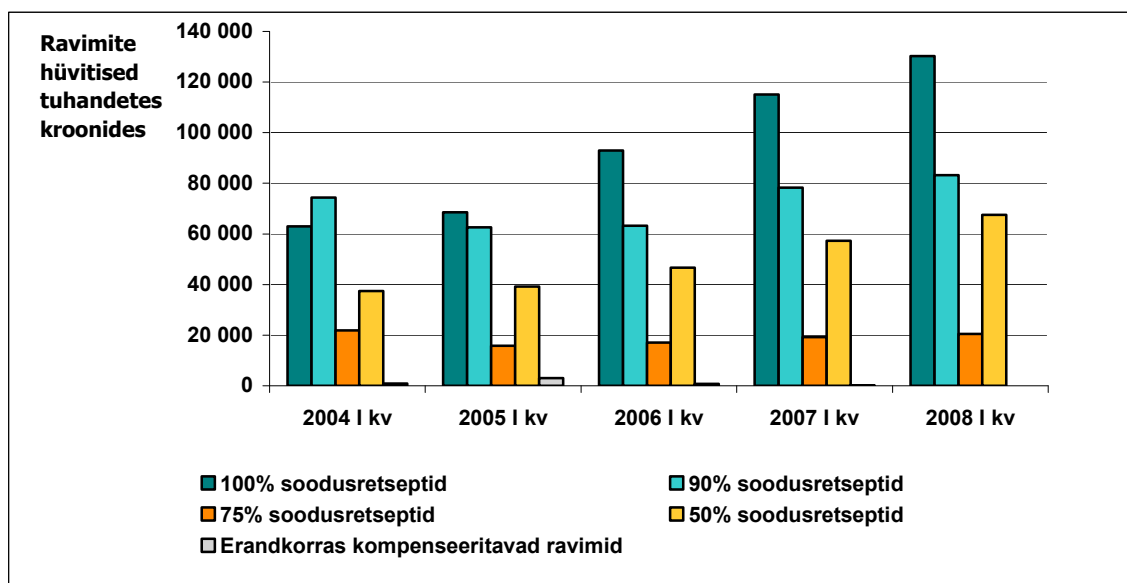
Soodusmäär	2007	2008	Muutus
	I kvartal %	I kvartal %	võrreldes 2007. a I kvartaliga %
100% soodusretseptid	3,9	3,8	-0,1
90% soodusretseptid	30,6	32,4	1,8
75% soodusretseptid	40,6	41,8	1,2
50% soodusretseptid	67,3	66,8	-0,5
Kindlustatu keskmine omaosalus	38,7	39,3	0,6
sh 75%,90% ja 100% soodusretseptid	19,8	20,3	0,5

Patsientide omaosaluses ei ole 2008. aasta I kvartalis toimunud märkimisväärseid muutusi võrreldes 2007. a võrdlusperioodiga. Samas võib siiski tõdeda patsientide omaosaluse tõusu ja seda enim 90% soodusravimite osas. Põhjuseks on ilmselt inimeste harjumus kasutada originaalpreparaate odavamate geneeriliste preparaatide asemel.

Analüüsidest ravimihüvitisi erinevate kompensatsioonimäärade lõikes, võib tõdeda, et Haigekassa ravimikulude struktuur on võrreldes 2007. a I kvartaliga jäänud samaks.

Joonis 4 alusel võib väita, et ilmselt on soodusliikide struktuur saavutanud oma optimaalse taseme.

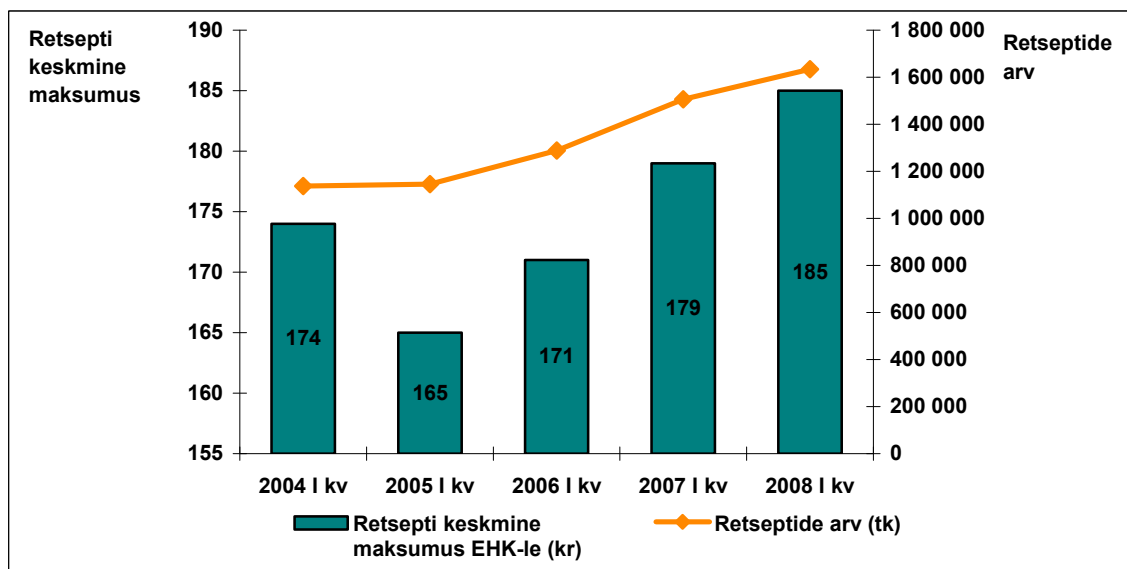
Joonis 4. Ravimihüvitise kulutuste struktuur soodusliikide lõikes I kvartalite võrdluses aastatel 2004-2008

Ravimihüvitisele tehtud kulutused on kasvanud enam kui retseptide arv ning suurenenud on retsepti keskmine maksumus võrreldes võrdlusperioodiga. Joonisel 5 võime näha, et kirjeldatud trend on alanud juba 2005-ndal aastal.

90% ja 75% soodusmääraga hüvitatavate ravimite osas on Haigekassa kulud stabiilsed, positiivsena saab välja tuua soodusretsepti keskmise maksumuse väiksema muutuse võrreldes teiste soodusliikidega.

50% kompenseeritavatel ravimitel ei ole senini reeglina piirhinda ega ka hinnakokkulepet ning kehtib ravimihüvitise maksimaalmäär 200 krooni retsepti kohta. Võrdlusperioodiga võrreldes on 2007. aasta ravimikulutused selles soodusliigis kasvanud, kasvanud on ka retsepti keskmine maksumus.

Joonis 5. Retseptide arvu ja keskmiste maksumuste võrdlus aastatel 2004-2008.

Kokkuvõtteks võib 2008. aasta I kvartali ravimihüvitisteks kulunud summat pidada ootuspäraseks, kuna erilist soodusmäärade struktuurset muutust ei ole toimunud. Jälgida tuleb kindlasti üldist ravimikasutuse kulude tendentsi, sest esimese kvartaliga (mis ei ole trende arvestades kõige suuremate kulutustega kvartal) 23% ravimihüvitiste eelarve täitmine annab alust arvata, et eelarve võib täituda prognoositust kiiremini.

4. Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud

Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud olid 2008. aasta I kvartalis 692 miljonit 170 tuhat krooni, moodustades aasta eelarvest 28%.

Tabel 24. Töövõimetushüvitised (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Haigushüvitised	369 320	528 724	407 699	77%	10%
Hooldushüvitised	82 400	121 206	103 724	86%	26%
Sünnitushüvitised	131 834	170 458	171 547	101%	30%
Tööõnnetushüvitised	7 847	9 731	9 200	95%	17%
Kokku	591 401	830 119	692 170	83%	17%

2008. aasta I kvartalis on võrreldes 2007. aasta I kvartaliga töövõimetushüvitiste kulud kasvanud 17% ning töövõimetushüvitiste 1 päeva keskmine maksumus 24%. Samal perioodil on töövõimetuspäevade arv langenud 5%.

Töövõimetushüvitiste kulud on kasvanud peamiselt inimeste sissetulekute tõusuga kaasnenenud töövõimetushüvitise 1 päeva keskmise maksumuse suurenemisest.

Töövõimetuspäevade arvu languse on tinginud 2008. aasta I kvartalis varasematest perioodidest tunduvalt madalam haigestumine ülemiste hingamisteede nakkushaigustesse. Tervisekaitseinspeksiooni andmetel oli 2008. aasta jaanuar-märts haigestumine ülemiste hingamisteede ägedatesse nakkushaigustesse 27% võrra madalam eelmise aasta sama aja näitajatest¹.

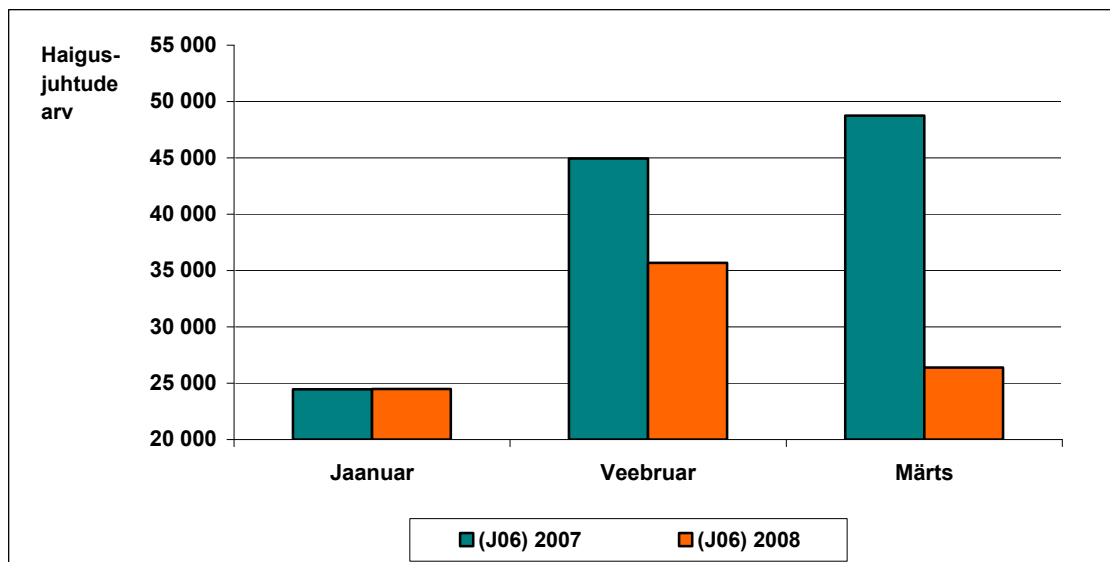
Tabel 25. Töövõimetushüvitised

		2006 I kvartal	2007 I kvartal	2008 I kvartal	2007/ 2006	2008/ 2007
Haigushüvitis	Lehtede arv	135 073	165 664	144 228	23%	-13%
	Päevade arv	1 622 295	1 905 403	1 732 689	17%	-9%
	Hüvitise summa (tuh kr)	266 320	369 320	407 699	39%	10%
	Päeva keskmine tulu (kr)	164	194	235	18%	21%
	Lehe keskmine pikkus	12,0	11,5	12,0	-4%	4%
Sünnitushüvitis	Lehtede arv	3 189	3 368	3 580	6%	6%
	Päevade arv	408 183	439 307	473 558	8%	8%
	Hüvitise summa (tuh kr)	103 688	131 834	171 547	27%	30%
	Päeva keskmine tulu (kr)	254	300	362	18%	21%
	Lehe keskmine pikkus	128,0	130,4	132,3	2%	1%
Hooldushüvitis	Lehtede arv	31 952	38 725	39 257	21%	1%
	Päevade arv	271 353	331 151	335 594	22%	1%
	Hüvitise summa (tuh kr)	56 743	82 400	103 724	45%	26%
	Päeva keskmine tulu (kr)	209	249	309	19%	24%
	Lehe keskmine pikkus	8,5	8,6	8,5	1%	0%
Tööõnnetushüvitis	Lehtede arv	1 668	1 605	1 632	-4%	2%
	Päevade arv	35 339	33 262	34 771	-6%	5%
	Hüvitise summa (tuh kr)	7 146	7 847	9 200	10%	17%
	Päeva keskmine tulu (kr)	202	236	265	17%	12%
	Lehe keskmine pikkus	21,2	20,7	21,3	-2%	3%
Hüvitised kokku	Lehtede arv	171 882	209 362	188 697	22%	-10%
	Päevade arv	2 337 170	2 709 123	2 576 612	16%	-5%
	Hüvitise summa (tuh kr)	433 897	591 401	692 170	36%	17%
	Päeva keskmine tulu (kr)	186	218	270	17%	24%
	Lehe keskmine pikkus	13,6	12,9	13,7	-5%	6%

¹ Nakkushaiguste statistika, www.tervisekaitse.ee

Haigusühvitised

Haigusühvitiste töövõimetuspäevade arv langes 2008. aasta I kvartalis võrreldes 2007. aasta I kvartaliga 9% ning haiguslehtede arv 13%. Vähenemise põhjustas külmetushaiguste esinemise langus 2008. aasta I kvartalis.

Joonis 6. Haigestumine ülemiste hingamisteede nakkushaigustesse (J06), 2008 I kvartal

Sünnitushüvitised

Sünnitushüvitiste töövõimetuspäevade arv kasvas 2008. aasta I kvartalis võrreldes 2007. aasta I kvartaliga 8%. Sünnitushüvitiste töövõimetuspäevade arvu kasvu tingib suurenev sündimus, mille põhjuseks on sünnitusikka jõudvate naiste suurem sünnipõlvkond ning vanemahüvitise maksmise mõjutused.

Hooldushüvitised

Hooldushüvitiste töövõimetuspäevade arv on 2008. aasta I kvartalis võrreldes 2007. aasta I kvartaliga kasvanud 1% ning 1 päeva keskmine maksumus 24%. Hooldushüvitiste töövõimetuspäevade arvu suurenemist mõjutab viimastel aastatel kasvanud sünnituste arv, kuid 2008. aasta I kvartalis on märgata külmetushaiguste esinemise langusest tingitud hoolduslehtede vähemat kasutamist võrreldes 2007. aasta I kvartaliga.

Tööõnnetushüvitised

Tööõnnetushüvitiste töövõimetuspäevade arv on 2008. aasta I kvartalis võrreldes 2007. aasta I kvartaliga kasvanud 5%.

5. Muud rahalised hüvitised

Muude rahaliste hüvitiste alla on planeeritud

- hambaraviteenuse rahalised hüvitised;
- täiendava ravimihüvitise kulud.

Hambaraviteenuse rahalised hüvitised

Täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitisi maksis Haigekassa 2008. a I kvartalis välja summas 51 miljonit 466 tuhat krooni, täites planeeritud eelarve 82% liselt.

Haigekassa hüvitab aastas kindlustatud isikule hambaraviteenuse alljärgnevas määras:

- üle 19 aasta vanusele isikule summas 300 krooni
- rasedale 450 krooni
- suurenenud vajadusega isikule 450 krooni
- alla 1 aastase lapse emale 450 krooni
- vähemalt 63-aastasele kindlustatud isikule ning riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud vanaduspensionäridele hambaproteeside hüvitist 4000 krooni 3 aasta jooksul.

Hambaraviteenuse hüvitiste kulud on võrreldes 2007. aasta I kvartaliga kasvanud 10%.

Tabel 26. Hambaraviteenuse hüvitiste kulud (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Proteesihüvitis	25 022	35 775	25 697	72%	3%
Hambaravihüvitis	21 676	26 676	25 769	97%	19%
Kokku	46 698	62 451	51 466	82%	10%

Hambaraviteenuse hüvitiste taotlejate arv on võrreldes 2007. aasta I kvartali taotlejate arvuga tõusnud 5%.

Tabel 27. Hambaraviteenuse hüvitiste juhtude arv

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Proteesihüvitis	10 494	14 602	10 897	75%	4%
Hambaravihüvitis	83 472	53 649	87 374	163%	5%
Kokku	93 966	68 251	98 271	144%	5%

Täiendav ravimihüvitis

Täiendav ravimihüvitis on rahaline hüvitis, mille arvestamise aluseks on inimese poolt kalendriaastas soodusravimitele tehtud kulutused.

Hüvitist on võimalik saada kindlustatutel, kes ühes kalendriaastas kulutavad Eesti Haigekassa ravimite loetellu kantud ravimite ostmiseks enam kui 6 000 krooni. Maksimaalne täiendav ravimihüvitis ühele inimesele ühes kalendriaastas võib ulatuda 9 500 kroonini.

Tabel 28. Täiendava ravimihüvitise kulud ja juhtude arv

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal tegelik	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Hüvitatud summa tuhandetes kroonides	1 169	1 359	16%
Hüvitist saanud isikute arv	349	425	22%
Keskmiselt isikule makstud summa kroonides	3 350	3 200	-4%

6. Muud ravikindlustuse hüvitiste kulud

Muude rahaliste hüvitiste alla on planeeritud

- EL riikide sotsiaalkindlustussüsteeme koordineerivate määruste alusel väljamakstavad hüvitised;
- abivahendihüvitised.

EL riikide sotsiaalkindlustussüsteeme koordineerivate määruste alusel väljamakstavad hüvitised

Tervishoiuteenuste osutamist ning selle eest tasumist reguleerib EL riikide sotsiaalkindlustussüsteeme koordineeriv Euroopa Nõukogu määrus 1408/71 ja rakendusmäärus 574/72.

Nendest määrustest tulenevad tervishoiuteenuste hüvitised on Haigekassale avatud kohustus.

Eesti Haigekassa kindlustatutel on õigus:

- saada teises liikmesriigis ajutiselt viibides vajaminevat arstiabi;
- teises liikmesriigis elades igasugust arstiabi.

Nimetatud arstiabi kulude kandjaks jääb Eesti Haigekassa.

Teistes EL liikmesriikides kindlustatutel on õigus:

- vajaminevale arstiabile ajutisel viibimisel Eestis;
- igasugusele arstiabile Eestis elades.

EL liikmesriikide kindlustatute vajamineva arstiabi eest tasub esmalt Haigekassa, aga tervishoiuteenuste kulude lõplikuks kandjaks jääb isiku kindlustajariik.

2008. aasta I kvartali kulu oli 3 miljonit 29 tuhat krooni ehk 114% planeeritud eelarvest.

Abivahendihüvitised

Haigekassa kompenseeris 2008. aasta I kvartalis meditsiinilisi abivahendeid 13 miljoni 805 tuhande krooni eest, 65% planeeritud summast.

Tabel 29. Abivahendihüvitised (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Esmased varajased proteesid ja ortoosid	3 039	2 976	3 213	108%	6%
Diabeetikute testiribad	3 996	10 962	7 588	69%	90%
Stoomihooldusvahendid	2 276	2 625	2 640	101%	16%
Insuliinipumbad	148	500	223	45%	51%
Muud abivahendid	155	4 046	141	3%	-9%
Kokku	9 614	21 109	13 805	65%	44%

Aruandeperioodi abivahendihüvitiste eelarve (v.a. esmaste varajaste proteeside, ortooside ja stoomihooldusvahendite eelarve) jäi alatäidetuks diabeetikute testiribade, insuliinipumpade ja muude abivahendite planeeritud tagasihoidlikuma kasutuse tõttu. I kvartali muude abivahendite eelarvesse oli planeeritud ka 3,8 miljoni krooni ulatuses vahendeid uute loetellu lisanduvate meditsiiniseadmete hüvitamiseks. Kuna loetelu aruandeperioodil ei täienenud, kanduvad need vahendid edasi järgmisse perioodi.

Esmased varajased proteesid ja ortoosid. Haigekassa hüvitab soodustingimustel nende proteeside ja ortooside maksumuse, mis paigaldatakse kuue kuu jooksul pärast jäseme amputatsiooni või traumata. Kokku hüvitati proteese ja ortoose aruandeperioodil 1 627 kindlustatule (so 205 kindlustatule rohkem kui 2007. a I kvartalis). Kui proteeside

vajadus on aastate lõikes suhteliselt stabiilne, siis ortoosihüvitise vajadus suurenes võrreldes prognoosituga 37%. Siin on oma osa ortooside kättesaadavuse paranemisel ning arstide ja kindlustatute teadlikkuse tõusul.

Diabeetikute testiribad. Alates 2007. aastast hüvitab Haigekassa testiribasid kõigile diabeedihaigetele (varem hüvitati testiribasid ainult raskemate diabeedivormide korral). 2008. aasta I kvartalis hüvitati testiribasid 7 992 kindlustatule (s.o. 35% kogu 2008. aastaks planeeritud sihtrühmast ja 62% 2007. aastal testiribade kasutajatest). Kuna lubatud kogused võivad kindlustatud välja osta korraga terve poolaasta ulatuses, saab parema ülevaate tegelikust vajadusest II kvartali lõpus.

Stoomihooldusvahendeid hüvitati aruandeperioodil 892 kindlustatule, keskmise kuluga 2 960 krooni ühe kindlustatu kohta (võrreldes 2007. aasta I kvartaliga kasvas isikute arv 11% ja keskmine kulu kindlustatu kohta 5%).

Insuliinipumpasid ja nende tarvikuid hüvitatakse alates 2006. a II kvartalist. Aruandeperioodil hüvitati pumpasid kahele lapsele ja pumba tarvikuid 30 kindlustatule (2007. a jooksul hüvitati tarvikuid 48 kindlustatule). Pumbaraviks vajalik tarvikute prognoositust väiksem tarbimine (kasutus 57%) on tingitud sellest, et lubatud poolaasta koguseid ei ole veel I kvartalis välja ostetud. Tarvikute vajadus oleneb ka kindlustatu vanusest ja kaalust.

Muude abivahendite arvelt (hüvitise saajate arv aruandeperioodil 81% planeeritust) kompenseeris Haigekassa põletushaigete surverõivaid, ravikontaktläätsesid, ühekordselt kasutatavaid põiekateetreid ja vahemahuteid.

II Haigekassa tegevuskulud

7. Personali- ja juhtimiskulud

Tabel 30. Personalikulud (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Töötasu kokku	10 569	13 152	12 561	96%	19%
Põhitöötasu	8 512	10 876	10 385	95%	22%
Tulemustasu	1 609	1 814	1 723	95%	7%
Juhatuse põhi- ja tulemustasu	448	462	453	98%	1%
Töötuskindlustusmaks	30	38	36	95%	20%
Sotsiaalmaks	3 488	4 340	4 145	96%	19%
Kokku	14 087	17 530	16 742	96%	19%

Personalikulud on prognoositud arvestades Haigekassa eelarvekomisjonis kooskõlastatud 231 ametikohta. Tulemustasu planeeritakse vastavalt ametikohtade arvule ja kehtestatud tulemuspalgamäärade vahemikus 15-25%.

8. Majandamiskulud

Tabel 31. Majandamiskulud (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Kantseleikulud	662	808	941	116%	42%
Ruumide majandamiskulud	1 905	2 142	2 001	93%	5%
Inventar	299	362	329	91%	10%
Sõidukite ülalpidamiskulud	452	501	401	80%	-11%
Lähetused	145	182	56	31%	-61%
Muud majandamiskulud	627	899	655	73%	4%
Kokku	4 090	4 894	4 383	90%	7%

Majandamiskulude all kajastatakse erinevad tööülesannete täitmiseks vajalikud kulud. Muude majandamiskulude hulgas on ka Euroopa ravikindlustuskaardi trükkimise kulud.

9. Infotehnoloogia kulu

Tabel 32. Infotehnoloogia kulu (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Personaalne riist- ja tarkvara	503	583	509	87%	1%
Infosüsteemide arendus	0	600	30	5%	-
Infosüsteemide hooldus	1 001	1 410	1 293	92%	29%
Muu IT kulu	47	64	54	84%	15%
Kokku	1 551	2 657	1 886	71%	22%

2008. aastaks on kavandatud jätkata IT kesksüsteemide konsolideerimist, vähendades sellega hooldus- ning halduskulusid. Plaanis on uuendada EHK kontoritarkvara litsentse, et saavutada litsentside ühtlus. Käivituvate "Digiresepti" ning "Tööõimetuslehe" projektide nõuetekohaseks toimimiseks on vajalik tõsta mitmete Haigekassa e-teenuste käideldavust. Selleks on planeeritud investeeringud nii rakendusserverite kui ka keskvõrgu seadmete dubleerimisse.

Infosüsteemide arenduse kulud jäid I kvartalis planeeritust väiksemaks kuna projekti raames tehtud tööde üleandmine lükkus edasi II-III kvartalis.

10. Arenduskulud

Tabel 33. Arenduskulud (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Koolitus	187	488	260	53%	39%
Konsultatsioonid	317	520	275	53%	-13%
Ärikonsultatsioon	201	360	120	33%	-40%
Juriidiline konsultatsioon	116	160	155	97%	34%
Kokku	504	1 008	535	53%	6%

Koolituskulude eelarve kujunemise aluseks on Haigekassa strateegilised eesmärgid ning koolitusvajaduse analüüsi põhjal tehtud arvestus. I kvartali kulud on planeeritud väiksemad sobivate koolituspakkumiste puudumise tõttu.

Ärikonsultatsioonide eelarvesse on 2008. aastal kavandatud 6 ravijuhendi tellimise kulud, samuti NordDRG kasutusõiguse iga-aastase litsentsitasu ja tervishoiuteenuste loetelu muudatusettepanekutele võetavate hinnangute eksperttasud. I kvartalis planeeritud kulude edasilükkumise tõttu on planeeritud eelarve alataidetud.

11. Finantskulud

Tabel 34. Finantskulud (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Panga teenustasud	340	360	375	104%	10%
Riigikassa haldamiskulud	17	31	31	100%	82%
Muu finantskulu	41	25	21	84%	-49%
Kokku	398	416	427	103%	7%

Muude finantskulude eelarve alataitmine on tingitud planeeritust väiksemast välisriiki tehtavate tehingute arvust.

12. Muud tegevuskulud

Tabel 35. Muud tegevuskulud (tuhandetes kroonides)

	2007 I kvartal tegelik	2008 I kvartal eelarve	2008 I kvartal tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2007. a I kvartaliga %
Blanketid ja trükised	260	233	243	104%	-7%
Järevalve	14	255	0	0%	-100%
Avalikud suhted/teavitamine	92	212	46	22%	-50%
Muud kulud	56	535	355	66%	534%
Kokku	422	1 235	644	52%	53%

Eelarve täitmine on vaid 52% kuna tööd ja teenused mille osutamine oli aruandeperioodiks kavandatud lükkusid edasi II kvartalisse.

Bilanss

Tuhandetes kroonides

VARAD	31.03.2008	31.03.2007
Käibevara		
Raha ja pangakontod	847 323	457 562
Võlakirjad ja muud väärtpaberid	1 789 395	1 682 004
Nõuded ja ettemaksed		
Nõuded ostjate vastu	10 496	4 913
Muud lühiajalised nõuded	55 201	10 306
Sotsiaalmaksu nõue	1 321 075	983 271
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	4 901	5 220
Kokku	1 391 673	1 003 710
Varud		
Ostetud kaubad müügiks	122	220
Käibevara kokku	4 028 513	3 143 496
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Aktsiad ja osad	90	90
Pikaajalised võlakirjad	308 419	227 555
Mitmesugused pikaajalised nõuded	6 142	9 689
Kokku	314 651	237 334
Materiaalne põhivara		
Maa ja ehitised (jääkmaksumuses)	1 805	1 779
Muu inventar (jääkmaksumuses)	10 185	5 263
Kokku	11 990	7 042
Immateriaalne põhivara		
Ostetud litsentsid	2 919	1 897
Põhivara kokku	329 560	246 273
VARAD KOKKU	4 358 073	3 389 769

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL	31.03.2008	31.03.2007
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad tarnijatele		
Raviasutustele teenuste eest tasumata arved	496 335	597 240
Apteekidele soodustingimustel väljastatud ravimite eest tasumata arved	75 616	80 071
Teistele tarnijatele ravikindlustuse hüvitiste eest tasumata arved	138 912	116 936
Muud tarnijatele tasumata arved	4 375	2 803
Kokku	715 238	797 050
Maksuvõlad	46 672	49 652
Võlad töövõtjatele	7 711	6 528
Muud võlad	850	720
Lühiajalised kohustused kokku	770 471	853 950
Kohustused kokku	770 471	853 950
Omakapital		
Reservid	804 512	641 511
Eelmiste perioodide tulem	2 799 518	2 023 596
Aruandeaasta tulem	-16 428	-129 288
Omakapital kokku	3 587 602	2 535 819
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	4 358 073	3 389 769

Tulemiaruanne

Tuhandetes kroonides

	01.01.2008- 31.03.2008	01.01.2007- 31.03.2007
Laekumised riigieelarvest ja sissenõuded teistelt isikutelt	3 045 924	2 478 616
Sihtfinatseerimise tulud	7 423	5 918
IVF sihtfinatseerimise kulud	-7 423	-5 918
Ravikindlustuse kulud	-3 078 555	-2 615 894
Brutotulem	-32 631	-137 278
Üldhalduskulud	-23 545	-20 232
Muud tegevustulud	9 813	8 294
Muud tegevuskulud	-643	-422
Tegevustulem	-47 006	-149 638
Finantstulud ja -kulud		
muud intressi- ja finantstulud	31 007	20 748
muud finantskulud	-429	-398
Kokku finantstulud ja -kulud	30 578	20 350
TULEM	-16 428	-129 288